

4 Οκτωβρίου 2014

Εξωσωματική γονιμοποίηση και ινδουισμός

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Η ηθική αξιολόγηση με βάση τις ινδουιστικές ηθικές αρχές έχει ως συνέπεια να θεωρούνται πρακτικές χωρίς ηθική αξία και ν' απορρίπτονται η ετερόλογη τεχνητή σπερματέγχυση και η ετερόλογη εξωσωματική γονιμοποίηση με χρήση γενετικού υλικού από τράπεζες ή άλλο πρόσωπο εκτός του γάμου.

Η απόρριψη των τεχνητών αυτών αποδίδεται στο ότι με δεδομένο τον ψυχικό δεσμό ανάμεσα στον άνδρα και τη γυναίκα που δημιουργεί η σύλληψη γεννούν ερωτήματα και έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο γάμο και την αποτελούσα τον πραγματικό σκοπό της ζωής πνευματική πρόοδο των συζύγων, καταλήγουν στη γέννηση παιδιού έξω από τον ιερό γάμο και τη δημιουργία αδύναμης σχέσης μεταξύ γονέων και παιδιού κι ακόμη μοιάζουν με τη μοιχεία[1], για την οποία οι ινδουιστικές γραφές επιβάλλουν απαγόρευση ακόμα κι όταν πρόκειται για απλή σκέψη, ζητούν από τους γονείς, τους πρεσβυτέρους και τους πνευματικούς ηγέτες να δίνουν τις συμβουλές τους προς αποφυγή της και ορίζουν την καθοδηγούμενη από την αρετή και την παράδοση σοφία ως αυστηρό κανόνα για την αποφυγή της[2].

Ωστόσο, με βάση την προβλεπόμενη από τη RigVeda και την AtharvaVeda διαδικασία της niyogana κατά την οποία καθίσταται δυνατή η τεκνοποίηση συνήθως με τον αδερφό του συζύγου της χήρας χωρίς παιδιά ή της συζύγου ενός άνδρα με ανικανότητα στην αναπαραγωγή, ο οποίος δίνει τη συγκατάθεσή του, αναγνωρίζονται ως πρακτικές ηθικές[3] και επιτρέπονται η ετερόλογη τεχνητή σπερματέγχυση και η ετερόλογη εξωσωματική γονιμοποίηση με χρήση γεννητικού υλικού στενού συγγενούς του στείρου ζεύγους[4].

Με κριτήριο τις αρχές της ινδουιστικής ηθικής εξετάζονται ο τρόπος λήψης του ανδρικού σπέρματος που θα χρησιμοποιηθεί σε μια τεχνητή σπερματέγχυση ή έναν κύκλο εξωσωματικής γονιμοποίησης και η τύχη των πλεοναζόντων εμβρύων της εξωσωματικής. Έτσι, ενώ ο αυνανισμός ως τρόπος λήψης του ανδρικού σπέρματος στο χώρο του ινδουισμού δεν καταδικάζεται ηθικά ούτε συγχωρείται, καταδικάζεται ηθικά και απαγορεύεται, η καταστροφή εμβρύων μη εμφυτευμένων στη μήτρα λόγω πραγματικής ή δυνητικής δυσμορφίας ή γενετικής νόσου, αφού σύμφωνα με τη βεδική λογοτεχνία αφενός μεν κάθε γέννηση είναι σεβαστή ως έχουσα θεϊκό σκοπό, αφετέρου δε κατά τη στιγμή της σύλληψης εισέρχεται στο έμβρυο μια αιώνια ατομική ψυχή και το καθιστά ένα ζωντανό μεμονωμένο άτομο[5], έναν μοναδικό άνθρωπο. Γι' αυτό προτιμάται η δωρεά των εμβρύων κυρίως για την επιστημονική έρευνα, η οποία ικανοποιεί ευρύτερες κοινωνικές ανάγκες μειώνοντας κατά το δυνατόν το ποσό της βλάβης[6]. Εντούτοις, δικαιολογείται ηθικά και επιτρέπεται η επιλεκτική καταστροφή ορισμένων εμφυτευμένων στη μήτρα εμβρύων, όταν αυτή στοχεύει στο ν' αποφευχθεί μια ενδεχόμενη λόγω πολύδυμης κύησης επικίνδυνη κατάσταση για τη μητέρα, καθώς σύμφωνα με τις Βέδες η μεγαλύτερη αμαρτία είναι να σκοτώνει το παιδί τη μητέρα[7].

Κατόπιν ατών είναι ιδιαίτερα σημαντικό ν' αναφερθεί ότι παρά τη θετική ηθική

αξιολόγηση της ομόλογης τεχνητής σπερματέγχυσης και της ομόλογης εξωσωματικής γονιμοποίησης υπάρχει στον ινδουισμό προτίμηση προς το φυσικό δια της συζυγικής πράξης τρόπο σύλληψης[8], ο οποίος παρέχει τη δυνατότητα της τεκνοποίησης, εκφράζει και προωθεί την παρέχουσα υψηλή ποιότητα στη σεξουαλική επαφή αγάπη των συζύγων[9] και το συνδυασμό αυτού με τις προσευχές των συζύγων σε ναούς, τις πνευματικές τους πειθαρχίες και τις επισκέψεις τους σε αγίους για λήψη συμβουλών κι ευλογιών, ώστε να συλλάβουν άξιο τέκνο, καθώς δίνεται έμφαση στην κατάσταση του νου των γονέων κατά τη σύλληψη, επειδή αυτή επηρεάζει την κατάσταση της ψυχής που γεννιέται[10]. Η προτίμηση προς το φυσικό τρόπο σύλληψης συνδυάζεται και με μια αυξημένη απροθυμία των Ινδουιστών να προσφεύγουν σε παρεμβατικές αναπαραγωγικές τεχνικές[11].

Ο συνδυασμός αυτός είναι συνέπεια της ινδουιστικής πίστης στη μετενσάρκωση (samsara), την αλυσίδα των γεννήσεων, θανάτων και αναγεννήσεων, κατά την οποία η ψυχή (atman), το αόρατο τμήμα της ανθρώπινης ύπαρξης, μόλις συμβεί ο θάνατος αναχωρεί από το σώμα ενός συγκεκριμένου ανθρώπου για να ενσωματωθεί αργότερα ανάλογα με την ποιότητα των πράξεών του σ' έναν άνθρωπο ανώτερης ή κατώτερης τάξης, ένα ζώο ή ένα φυτό[12].

Επιπλέον, είναι συνέπεια της αποδιδόμενης στην προώθηση της πνευματικής προόδου των συζύγων ιερότητας του γάμου, ο οποίος στον ινδουισμό αποτελεί ένα μυστήριο, ως μια πνευματική ένωση των συζύγων αποσκοπούσα στο αμοιβαίο όφελος για τη ζωή και τις ψυχές τους, μια σύμβαση, ως προσωπική συμφωνία του ζεύγους ότι θα ζήσει μαζί κι ο άνδρας θα παρέχει στέγη, προστασία και συντήρηση, ενώ η γυναίκα θα προσφέρει φροντίδα του σπιτιού και ανατροφή των παιδιών, ένας θεσμός, ως κοινωνικό έθιμο εξασφαλίζον σταθερότητα στην οικογένεια και την κοινωνική τάξη και τέλος μια θυσία καθενός από τους συζύγους αποσκοπούσα στην αμοιβαία υλική και πνευματική στήριξη των συζύγων, την απόκτηση τέκνων και το καλό της κοινωνίας[13].

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

[1] How Hindu Dharma Addresses 25 controversial Medical, διαδικτυακός τόπος: <http://hinduismtoday.com/modules/smartsection/item.php?itemid=5340>
(ανάκτηση 20-04-2013)

[2] HusbandandWife, διαδικτυακός τόπος: <http://hinduismtoday.com/modules/smartsection/item.php?itemid=3316>
(ανάκτηση 29-04-2013)

[3] How Hindu Dharma Addresses 25 controversial Medical, διαδικτυακός τόπος: <http://www.hinduismtoday.com/modules/smartsection/item.php?itemid=5340> (ανάκτηση 20-04-2013)

[4] IVF concept in different religious, διαδικτυακός τόπος: <http://www.getababy.net/ivf-concept-in-different-religions/> (ανάκτηση 20-04-2013)

[5] Hindus in America speak out on Abortion Issues, διαδικτυακός τόπος: <http://www.hinduismtoday.com/modules/smartsection/item.php?itemid=338> (ανάκτηση 20-04-2013)

[6] L. Lehman and B. Edgar, Religious perspectives on embryo donation and search, διαδικτυακός τόπος: <http://cet.sagepub.com/content/5/1/35.full> (ανάκτηση 13-04-2013)

[7] How Hindu Dharma Addresses 25 controversial Medical, διαδικτυακός τόπος: <http://www.hinduismtoday.com/modules/smartsection/item.php?itemid=5340> (ανάκτηση 20-04-2013)

[8] How Hindu Dharma Addresses 25 controversial Medical, διαδικτυακός τόπος: <http://www.hinduismtoday.com/modules/smartsection/item.php?itemid=5340> (ανάκτηση 20-04-2013)

[9] Husband and Wife, διαδικτυακός τόπος: <http://www.hinduismtoday.com/modules/smartsection/item.php?itemid=3316> (ανάκτηση 20-04-2013)

[10] How Hindu Dharma Addresses 25 controversial Medical, διαδικτυακός τόπος: <http://www.hinduismtoday.com/modules/smartsection/item.php?itemid=5340> (ανάκτηση 20-04-2013)

[11] How Hindu Dharma Addresses 25 controversial Medical, διαδικτυακός τόπος: <http://www.hinduismtoday.com/modules/smartsection/item.php?itemid=5340> (ανάκτηση 20-04-2013)

[12] Αν. Γιαννουλάτος, *Όψεις Ινδουισμού – Βουδδισμού*, (Αθήνα 1985), σελ. 30, 31.

[13] Husband and Wife, διαδικτυακός τόπος: <http://www.hinduismtoday.com/modules/smartsection/item.php?itemid=3316> (ανάκτηση 20-04-2013)

Παρατήρηση: Συνεχίζουμε την παρουσίαση σε σειρά άρθρων της μελέτης σχετικά με την Παρεμβατική Γονιμοποίηση της καθηγήτριας Μ.Ε. και θεολόγου, Χαρίκλειας Φωτοπούλου. Πρόκειται για αναθεωρημένη έκδοση του κειμένου το οποίο κατατέθηκε στο ΕΑΠ ως μεταπτυχιακή – διπλωματική εργασία με επιβλέποντες τους κ. Ν. Κόϊο και Ντ.

Αθανασοπούλου